

КОНКУРС ПОВОДОМ СВЕТСКОГ ДАНА ФАРМАЦЕУТА

ТЕМА
УЛОГЕ
ФАРМАЦЕУТА ЗА
ПОБОЉШАЊЕ
ГЛОБАЛНИХ
ЗДРАВСТВЕНИХ
ПОТРЕБА

од 16. јуна до 16. августа

Конкурс поводом Светског дана фармациста 2024

Отворен од 16. јуна до
16. августа 2024. године

Јавна расправа на Нацрт Националног оквира за процену компетенција фармациста

У периоду од 1-31. августа

Светски дан фармациста и Дечија недеља

Од 15. септембра до 15. октобра
едукација деце у школама и
вртићима

Agencija za lekove
i medicinska sredstva Srbije

NRL
2024

NACIONALNI
REGISTAR
LEKOVA

NRL
2024

NACIONALNI REGISTAR LEKOVA

Beograd 2024

ОМОГУЋЕН БЕСПЛАТАН
ПРИСТУП ЕЛЕКТРОНСКОМ
ИЗДАЊУ НАЦИОНАЛНОГ
РЕГИСТРА ЛЕКОВА 2024

Јавна расправа на Нацрт Националног оквира за процену компетенција фармацеута

Припремила: маг. фарм. спец. Драгана Рајковић

Радна група за ревидирање документа „Национални оквир за процену компетенција фармацеута“, основана Одлуком Скупштине Коморе бр. 224/3-1-3 од 18.11.2022. године, израдила је Нацрт овог документа. **Јавна расправа на Нацрт Националног оквира за процену компетенција фармацеута биће одржана у периоду од 1. августа до 31. августа 2024. године.** Текст Нацрта објављен је на сајту Фармацеутске коморе Србије и прослеђен члановима путем циркуларног мејла.

Предлози, сугестије, иницијативе и коментари, достављају се путем *online* форме која ће бити прослеђена члановима Коморе путем циркуларног мејла.

Конкурс поводом Светског дана фармацеута 2024

Припремила: маг. фарм. спец. Драгана Рајковић

Поводом Светског дана фармацеута, који се обележава 25. септембра, Фармацеутска комора Србије Вас позива да учествујете на Конкурсу за фармацеуте, на тему: **„Улоге фармацеута за побољшање глобалних здравствених потреба“**. Конкурс је отворен **од 16. јуна до 16. августа 2024. године**, а учесници треба да пошаљу рад у коме ће представити своју улогу у задовољавању здравствених потреба заједнице у којој живе и раде, на тему: превенције болести, спровођења здравствених скрининга, едукације пацијента у циљу побољшања здравствене писмености, подршке кампањама јавног здравља, одговорне употребе антибиотика или фармаковигиланце.

КОНКУРС ПОВОДОМ СВЕТСКОГ ДАНА ФАРМАЦЕУТА

WORLD 25 SEPTEMBER
PHARMACISTS DAY

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ФАРМАЦЕУТСКА КОМОРА
The Pharmaceutical Chamber of Serbia

ТЕМА
**УЛОГЕ
ФАРМАЦЕУТА ЗА
ПОБОЉШАЊЕ
ГЛОБАЛНИХ
ЗДРАВСТВЕНИХ
ПОТРЕБА**

од 16. јула до 16. августа

Комисија ће објавити резултате конкурса 25.9.2024. године на сајту и друштвеним мрежама Фармацеутске коморе Србије. Три најоригиналнија рада биће награђена новчаном наградом од по 20.000 динара и објављени у часопису „еАпотечарска пракса“.

Линк за слање рада и пропозиције за учешће на конкурс **ОВДЕ!**

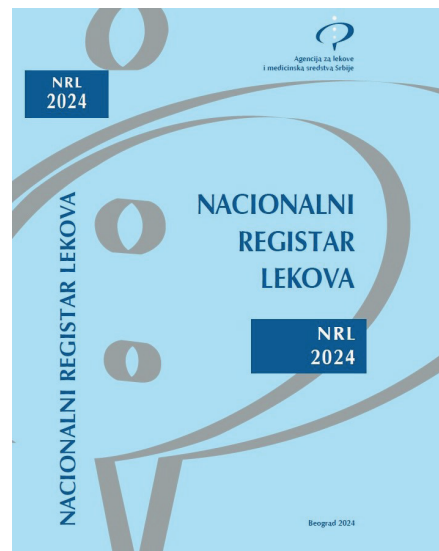
Омогућен бесплатан приступ електронском издању Националног регистра лекова 2024

Припремила: Маг. фарм. спец. Драгана Рајковић

Фармацеутска комора Србије, у сарадњи са АЛИМС-ом, омогућила је својим члановима бесплатан приступ најновијем издању НРЛ 2024, који је у складу са Водичем ДАП, део референтне литературе у апотеци.

НРЛ за 2024. годину садржи податке о лековима за које су издата решења/дозволе за лек од стране АЛИМС-а, односно који имају важеће дозволе закључно са 31.10.2023. године, а током године здравствени стручњаци ће се обавештавати о насталим променама путем претраживања сајта АЛИМС-а (www.alims.gov.rs) и електронских додатака 1,2,3 и 4.

Путем циркуларног мејла чланови Коморе су обавештени о начину приступа.

Едукација деце у школама и вртићима поводом Светског дана фармацеута и Дечије недеље

Припремила: Маг. фарм. спец. Драгана Рајковић

Традиционално, већ пету годину за редом, Фармацеутска комора Србије обележава Светски дан фармацеута (25. септембар) и Дечију недељу (3-9. октобар), едукацијом деце у школама и вртићима. У периоду од 15. септембра до 15. октобра, у договору са школом/вртићем, фармацеути који се пријаве за учешће, одржаће предавања на једну или више тема, зависно од узраста:

- **За предшколце и ученике 1-4. разреда основне школе:** Како да порастемо здрави и снажни; Мој фармацеут и ја; Суперхероји за нашу планету
- **За ученике V-VIII разреда основне школе:** Нега лица тинејџера; Алкохол и енергетска пића - све што треба да знате; Удахнимо ваздух, а не дим!

Позив за учешће са линком за пријаву биће прослеђен члановима Коморе путем циркуларног мејла 9. августа.

Онлајн едукација на којој ће координатори пројекта и аутори презентација дати одговоре на додатна питања пријављених колега планирана је за 9. септембар.

Вакцинација-глобални императив

Припремила: Маг. фарм. спец. Драгана Рајковић

Активности Међународне фармацеутске федерације (ФИП) и интензиван рад у области вакцинације заснивају се на уверењу да су покривеност вакцинацијом и приступ вакцинацији глобални императиви којима фармацеути могу да дају велики допринос. Од 21 развојног циља ФИП-а, који су дефинисани септембра 2020. године, вакцинација је повезана са 17 циљева, што јасно указује на висок приоритет вакцинације не само за фармацију, већ и за глобално здравље.

Значајан допринос побољшању покривености вакцинацијом фармацеути пружају кроз саветовање о вакцинама и решавању недоумица/страхова у вези са вакцином, до давања вакцина и вођења

евиденције о вакцинацији. Како би организације чланице, али и индивидуалне фармацеуте подржали у овој улози ФИП је крајем 2023. покренуо посебан микросајт посвећен вакцинацији на коме су обједињене све ФИП-ове публикације, партнерства и догађаји. [Сајт доступан на ЛИНКУ!](#)

Фармацеутска комора Србије блиско сарађује са ФИП-ом и од 2019. године спроводи интензивне активности у овој области. Након четири велика пројекта који су спроведени у периоду 2021-2023., Комора у току 2024. ради на обуци и промоцији Саветника за вакцинацију. У току су припреме за организацију едукације „Саветник за вакцинацију – других 50“ која ће бити одржана почетком октобра, а биће посвећена јачању улоге фармацеута за саветовање о вакцинацији пацијената оболелих од хипертензије, дијабетеса, астме и ХОБП, особа старијих од 65 година и трудница.

ПРЕКО 55.000 ПРУЖЕНИХ СТАНДАРДИЗОВАНИХ УСЛУГА НА ТЕМУ ВАКЦИНА И ВАКЦИНАЦИЈЕ

САВЕТУЈЕМО РОДИТЕЉЕ, ТИНЕЈЦЕРЕ И ОДРАСЛЕ

ПИТАЈ МЕ

У ЗНАЊУ ЈЕ МОЋ!

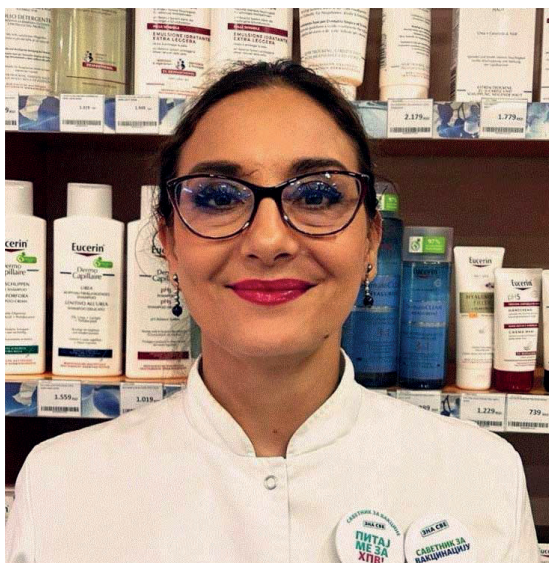
ОДИГРАЈ ПАМЕТНО ПРИКЉУЧИ СЕ!

САВЕТНИК ЗА ВАКЦИНАЦИЈУ

ЗНА СВЕ О ВАШОЈ ПЕЊИ

Јелена Јовановић, маг. фарм.

ПРЕДСТАВЉАМО КОЛЕГЕ САВЕТНИКЕ

Татјана Божовић, маг. фарм. спец. - Кула

Саветник за вакцинацију - Број пружених и евидентираних услуга саветовања: 271

Мотив за прикључивање пројекту да postanем Саветник је жеља да подигнем свест пацијената о важности вакцинације. Откад сам добила беџ, осећам се још одговорнијом да приближим пацијенту важност вакцинације. Апсолутно ми значи признање наше Коморе као крвне институције наше професије. Значи ми да знам да се прати мој рад, труд и залагање на овако значајном пројекту и да могу да допринесем струци и здрављу грађана. Волела бих да Комора настави са организацијом едукација, стручних састанака и семинара. Пацијенти примећују, осећају се слободно да постављају питања и то ме радује. Колеге подржавају мој труд и могу рећи да су и проширили своја знања у вези имунизације.

Цео интервју доступан на ЛИНКУ!

Даниела Томић, маг. фарм. спец. - Београд

Саветник за вакцинацију - Број пружених и евидентираних услуга саветовања: 262

Мотивацију сам пронашла у жељи да својим знањем и искуством допринесем бољој заштити људи од заразних болести, као и да пратим најновија сазнања у области вакцинације у корист јавног здравља. Као саветник за вакцинацију осећам се почастовано, јер самим мојим избором значи да људи верују у моје знање и способност да пружим корисне савете о важности вакцинације. Реакције пацијената на мене као Саветника за вакцинацију варирају од ситуације. Неки пацијенти осећају додатно поверење и сигурност када знају да имају подршку и савет од стручњака за вакцинацију. Други пацијенти постављају више питања или изражавају интересовање за моје мишљење и препоруку. Колеге су поносне на мене и увек имају неко додатно питање.

Цео интервју доступан на ЛИНКУ!

Адриана Живадиновић, маг. фарм. - Алексинац

Саветник за вакцинацију - Број пружених и евидентираних услуга саветовања: 246

Као саветник за вакцинацију осећам да дајем свој лични допринос подизању свести о улози и значају вакцинације, једноставне, безбедне и ефикасне методе за заштиту од заразних болести, а помоћу које је сачувано више живота него било којом другом интервенцијом. Носити беџ Саветника је прави изазов и велика одговорности, али нам истовремено пружа и посебан осећај задовољства када помогнемо пацијенту и решимо здравствени проблем. Стручно признање Коморе ми значи и мотивише у жељи за додатним усавршавањем и унапређењем знања, а све у циљу побољшања здравственог стања пацијената. То је истовремено и доказ да је Комора препознала значај саветовања за развој наше струке.

Цео интервју доступан на ЛИНКУ!

Осам антидепресива рангирано по потенцијалу за повећање телесне масе

Припремила маг. фарм. спец. Николина Скорупан

Велика кохортна студија показала је да међу антидепресивима постоје мале, али значајне разлике у потенцијалу за повећање телесне масе (ТМ). У поређењу са сертралином, највећи потенцијал за повећање ТМ има есциталопрам, потом следе, опадајућим редоследом, пароксетин, дулоксетин, венлафаксин и циталопрам. Флуоксетин не показује значајну разлику у односу на сертралин, док бупропион показује за 15% мањи ризик. Највећи ризик од повећања ТМ (за 5% у односу на почетну вредност ТМ) показују есциталопрам, пароксетин и дулоксетин. Истраживачи су до ових података дошли пратећи преко 180.000 пацијената, старости 20 – 80 година, у периоду 2010-2019. у САД. Пацијентима којима се уводи један од осам наведених антидепресива, мерена је ТМ пре почетка терапије и након 6, 12 и 24 месеца континуиране примене.

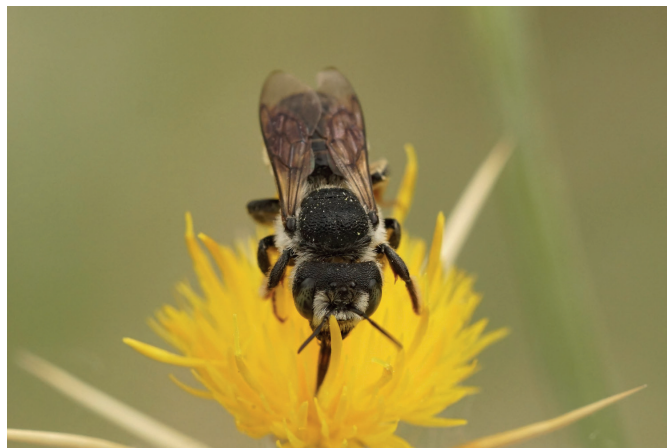

Извор на [ЛИНКУ1](#) и [ЛИНКУ2!](#)

Уједи инсеката

Припремила маг. фарм. спец. Слађана Панајотовић

Боравак у природи током лета може довести до проблема уједа инсеката. Озбиљност реакције коју могу изазвати убоди инсеката је веома варијабилна. Саветовање се не ради код деце испод две године старости, код особа које имају историју анафилаксе код уједа инсекта, као и особа код којих постоје знаци да се развила инфекција након уједа. У овим ситуацијама фармацеут пацијента треба да упути лекару. Конкретно у случају убода пчеле, први је савет да се обавезно одстрани жаока. То се може учинити уз помоћ нокта или пластичне картице. Покрети треба да буду такви да потискују жаоку ван коже, а површина картице треба да се постави готово паралелно са кожом. Потом се саветује примена топикалних лекова, антихистаминика и топикалних кортикостероида.

Нефармаколошке мере подразумевају превентиву у виду адекватне одеће и репелената.

Више на [ЛИНКУ!](#)

Тирзепатид или семаглутид у терапији мршављења

Припремила: маг. фарм. спец. Емилија Трбовић

Група аутора анализирала је здравствене податке пацијената који су лечени семаглутидом или тирзепатидом а имали су БМИ већи од 27кг/м². Дозе лека које су коришћене су 0,5мг за семаглутид и 5мг за тирзепатид. У анализи је учествовало 18.386 испитаника просечне старости 52 године са просечном тежином 110кг. Вероватноћа да изгубе 5% телесне масе је била 68 % већа са тирзепатидом него са семаглутидом. Шанса да смање телесну тежину за 10% је била већа за 2,5 пута са тирзепатидом, док је шанса да смање почетну телесну тежину за 15% била 3,2 пута већа са тирзепатидом. Најчешћи нежељени ефекти код примене ове терапије су гастроинтестиналне тегобе које се нису битно разликовале између обе групе испитаника.

Извор података на [ЛИНКУ!](#)

Саветовање код онихомикозе

Припремила маг. фарм. спец. Слађана Панајотовић

У апотекарској пракси, често смо у прилици да саветујемо пацијенте са гљивичном инфекцијом нокта. Онихомикоза, лат. *Tinea unguium* је инфекција једног или више ноката, најчешће на ногама. Симптоми су неугодни за пацијенте. Могу бити извор психосоцијалних проблема и секундарних инфекција. Манифестују се жута боја нокта, хиперкератоза, онихолиза, подизање нокатне плоче. У апотеци, пацијенти се жале на спорост лечења и рецидивирајуће инфекције. Проблем су адхеренца, неадекватна примена терапије, као и самолечење погрешним леком. Примери су клотримазол, бифоназол, нафтифин-хидрохлорид раствори или креме. Фармацеутска интервенција може бити давање савета о адекватној локалној терапији уз праћење исхода, савета о нефармаколошким мерама или упућивање лекару.

Смернице за фармацеуте можете погледати на овом [ЛИНКУ!](#)

Препоруке за безбедно ублажавање болова код ницања зуба код деце

Припремила: маг. фарм. спец. Кристина Ковачевић

Иако избијање зуба може бити болно, ФДА упозорава на употребу производа који садрже бензокаин или лидокаин, јер представљају озбиљан ризик. То укључује креме, гелове и хомеопатске таблете за избијање зуба. Агенција је такође примила извештаје о повредама и смртним случајевима у вези са накитом за олакшавање ницања зуба, као што су огрлице од ћилибара. Америчка академија за педијатрију препоручује алтернативне методе за лечење болова при ницању зуба, укључујући нежно трљање десни одојчади чистим прстом или пружање чврстог гуменог прстена за зубе уз надзор.

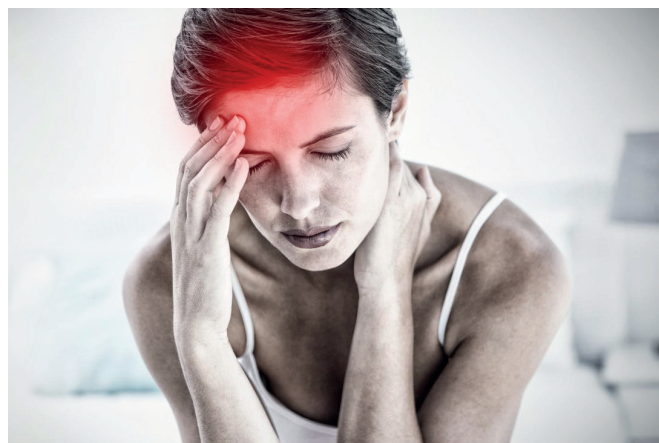
Више на [ЛИНКУ!](#)

Омега масне киселине у превенцији напада мигрене

Припремила маг.фарм.спец. Милена Милојевић

Напади мигрене су не само јако болно и непријатно искуство само по себи већ и врло ометајући фактор који нарушава квалитет живота. Напад мигрене може трајати од 4 до 72 сата. Најефикаснији третман мигрене јесте превенција напада. Тренутне фармаколошке стратегије превенције имају ограничену ефикасност и прихватљивост од стране пацијента, као и ограничен безбедоносни профил. Према подацима мета анализе, високе дозе полинезасићених масних киселина (ЕПА и ДХА) утичу на смањење учесталости напада, смањење тежине напада и имају најбољу прихватљивост од стране пацијената. Иако су резултати студије врло обећавајући да полинезасићене масне киселине буду

прва линија превенције напада, потребна су додатна истраживања за дефинисањем оптималне дозе и дугорочног ефекта.

Опширније на [ЛИНКУ!](#)

КОНТИНУИРАНА ЕДУКАЦИЈА

ВИРТУЕЛНА ШКОЛА ОБРАЗОВАЊА

- Ц-1-13/24** Значај и улога апотека у промоцији ХПВ вакцинације – Питај ме за ХПВ (5 бодова), до 11.03.2025.
- Ц-1-55/23** Фармацеутска услуга - предуслов за повећање степена адхеренце код пацијената на терапији антибиотицима (5 бодова), до 21.08.2024. - у поступку реакредитације
- Ц-1-60/23** Нова услуга фармацеута у јавним апотекама: Преглед примене новоуведених лекова за терапију хроничних болести (5 бодова), до 21.08.2024. - у поступку реакредитације
- Ц-1-65/23** Стандардизована фармацеутска услуга код пацијената са дијабетесом (5 бодова), до 20.11.2024.
- Ц-1-66/23** Унапређење стандардизоване фармацеутске услуге код пацијената са дијабетесом, (5 бодова), до 20.11.2024.
- Ц-1-67/23** Стандардизована фармацеутска услуга за пацијенте са астмом (5 бодова), до 20.11.2024.
- Ц-1-69/23** Улога фармацеута у промоцији вакцинације против сезонског грипа и пнеумокока (5 бодова), до 20.11.2024.

46. МЕЂУНАРОДНИ КОНГРЕС ИСТОРИЈЕ ФАРМАЦИЈЕ

ДАТУМ И МЕСТО ОДРЖАВАЊА: 4 - 7 септембар 2024., Београд

ТЕМА КОНГРЕСА: "Фармацеутска професија и друштво: Корени, развој и лекције за будућност"

Рок за подношење сажетак је 30. мај 2024. године на [ЛИНКУ](#).

Рана регистрација за конгрес је отворена до 30. априла 2024. године на [ЛИНКУ](#)

За све додатне информације и регистрацију учешћа посетите [САЈТ](#)

82. СВЕТСКИ КОНГРЕС FIP

ДАТУМ И МЕСТО ОДРЖАВАЊА: 1-4. септембар 2024., Кејптаун, Јужноафричка Република

Више информација на [ЛИНКУ!](#)

ЕАНР BOOST

ДАТУМ И МЕСТО ОДРЖАВАЊА: 27-28. септембар 2024., Фиренца, Италија

ТЕМА: „Хуманизација високотехнолошке апотеке“ – како аутоматизовани системи могу побољшати оперативну ефикасност уз очување суштинске улоге људске експертизе у управљању болничким апотекама

Више информација на [ЛИНКУ!](#)